

STRESZCZENIE

Celem przeprowadzonych badań jest próba udowodnienia, że Puszcza Wkrzańska i tereny bezpośrednio do niej przyległe stanowią obszar bardzo wartościowy pod względem przyrodniczym, historycznym oraz kulturowym i w pełni umożliwia realizację zadań stawianych przed szeroko pojętą turystyką i rekreacją.

W pracy poddano analizie obszar, na którym położona jest Puszcza Wkrzańska tj. trzy gminy powiatu polickiego oraz północno-zachodnie dzielnice Szczecina.

Dla oceny atrakcyjności turystycznej obszaru Puszczy Wkrzańskiej i jej przydatności do uprawiania różnego rodzaju form turystyki i rekreacji wykorzystano metodę bonitacji punktowej. Za pomocą tej metody przeanalizowano elementy środowiska przyrodniczego i geograficznego, wartości kulturowe, historyczne oraz infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną znajdującą się na obszarze Puszczy Wkrzańskiej. W badaniach zastosowano również metodę lichenoindykacyjną, która pozwala na określenie stężenia zanieczyszczeń gazowych w powietrzu w dłuższym przedziale czasu, niezależnie od kierunków wiatru i innych czynników pogodowych.

Głównym celem badań było wyznaczenie stref wegetacji porostów, co przełożyło się, w dalszej kolejności, na wskazanie fragmentów Puszczy szczególnie przydatnych pod względem zdrowotnym dla turystyki i rekreacji. Ponadto wskazano fragmentów Puszczy szczególnie wartościowych pod względem przyrodniczym, a tym samym atrakcyjnych turystycznie.

Puszcza Wkrzańska leży na obszarze trzech jednostek fizjograficznych, do których należą: Równina Policka, Wzgórza Szczecińskie i Dolina Dolnej Odry. Charakteryzuje ją duża lesistość, urozmaicona rzeźba terenu, wiele cieków wodnych i jezior oraz występowanie na jej obszarze interesujących oraz chronionych gatunków roślin i zwierząt. Na terenie Puszczy Wkrzańskiej znajduje się jeden rezerwat przyrody, wiele pomników przyrody, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, parki leśne, użytki ekologiczne oraz inne miejsca o wyjątkowych walorach florystycznych i faunistycznych. Na obszarze Puszczy Wkrzańskiej i terenach do niej przyległych jest wiele miejsc wartościowych pod względem historycznym i kulturowym, które wpisane są do rejestru obiektów zabytkowych. Istnieją tu doskonałe warunki do uprawiania rozmaitych form turystyki i rekreacji, a w szczególności turystyki pieszej, rowerowej, konnej i żeglarskiej oraz ekoturystyki.

W celu kompleksowego wykorzystania obszaru Puszczy Wkrzańskiej dla potrzeb rekreacji i turystyki należałoby zmodernizować i uzupełnić istniejącą infrastrukturę.

Rozważenia wymaga wyznaczenie nowych szlaków pieszych i tras i ścieżek rowerowych; konieczne jest ponowne oznakowanie istniejących szlaków zniszczonych podczas prowadzenia gospodarki leśnej.

Ważnym wydaje się również opracowanie nowego przewodnika turystycznego lub turystyczno-krajoznawczego, który poza aktualnymi mapami, trasami turystycznymi oraz infrastrukturą turystyczno-rekreacyjną zaproponuje sposoby wykorzystania potencjału Puszczy Wkrzańskiej, a w szczególności jej środowiska przyrodniczego.

ABSTRACT

THE USE OF NATURAL, HISTORICAL AND CULTURAL VALUES OF THE WKRZAŃSKA FOREST FOR NEEDS OF TOURISM AND RECREATION

The aim of the conducted research is an attempt to prove that the Wkrzańska Forest and the areas directly adjacent to it constitute a very valuable place in terms of nature, history and culture and fully enables the implementation of tasks posed before broadly understood tourism and recreation. The study analyzed the area on which the Wkrzańska Forest is located, i.e. three communes of the Police County and the north-western districts of Szczecin.

The point bonitation method was used to assess the tourist attractiveness of the Wkrzańska Forest area and its suitability for various forms of tourism and recreation. Using this method, the elements of the natural and geographical environment, cultural and historical values as well as tourist and recreational infrastructure located in the Wkrzańska Forest were analyzed. The research also applied the lichen indication method, which allows to determine the concentration of gaseous pollutants in the air over a longer period of time, regardless of the directions of wind and other weather factors. The main objective of the research was to determine the vegetation zones of lichens, which translated into, further, to indicate fragments of the Forest that are particularly useful in terms of health for tourism and recreation. In addition, fragments of the forest were particularly valuable in terms of nature, and thus attractive for tourists.

The Wkrzańska Forest lies in the area of three physiographic units, which include: Równina Policka, Wzgórza Szczecińskie and Dolina Dolnej Odry. It is characterized by a large forest cover, varied terrain, many watercourses and lakes and the occurrence of interesting and protected plants and animals species. There is one nature reserve in the Wkrzańska Forest, many natural monuments, Natura 2000 areas, protected landscape areas, forest parks, ecological lands and other places with exceptional floristic and faunistic values. In the Wkrzańska Forest and adjacent areas there are many valuable historical and cultural sites that are entered in the national register of historic monuments.

There are excellent possibilities for practicing various forms of tourism and recreation, in particular hiking, biking, horse riding sailing and ecotourism.

In order to use the area of the Wkrzańska Forest for comprehensive purposes for recreation and tourism, it would be necessary to modernize and complete the existing infrastructure. Consideration should be given to the designation of new hiking trails and cycling

routes and paths; it is necessary to re-singpost existing tourist trails damaged during forest management.

It is also important to develop a new tourist guide or tourist and sightseeing guide which, in addition to current maps, tourist trails and tourist and recreational infrastructure, will propose ways of using the potential of the Wkrzańska Forest and in particular its natural environment.